

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. Правни основ за доношење Уредбе

Правни основ за доношење Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања у центре за обуку у индустрији садржан је у члану 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон), члану 6. Закона о буџету Републике Србије за 2019. годину („Службени гласник РС”, број 95/18), одредбама члана 11. став 3. Закона о улагањима („Службени гласник РС”, број 89/15 и 95/18) и одредби члана 12. став 2, а у вези са одредбом члана 12. став 1. тачка 1) Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС”, број 51/09).

II. Разлози за доношење уредбе

Законом о улагањима („Службени гласник РС”, број 89/15 и 95/18), члан 11. став 3, прописано је да ће Влада, надлежни орган аутономне покрајине или локалне самоуправе донети различите шеме државне помоћи према којима ће се ближе одредити критеријуми за доделу подстицаја.

Годишњим планом образовања одраслих за 2019. годину предвиђено је да се мере и активности из система неформалног образовања одраслих организују и спороводе са циљем обезбеђивања различитих могућности и модела укључивања одраслих у програме за развој кључних и стручних компетенција, кроз које се стичу додатна стручна знања и вештине, чиме се омогућава правовремена и делотворна интеграција или реинтеграција на тржиште рада, односно запошљавање, одржавање запослења и даљи каријерни развој који је у складу са динамичним потребама тржишта рада у ери убрзаних техничко-технолошких промена.

У том смислу, потребно је посебном уредбом, као шемом државне помоћи усаглашеном са правилима за доделу државне помоћи, дефинисати услове и начин привлачења директних улагања у центре за обуку, критеријуме за доделу средстава, начин и поступак праћења улагања у центар за обуку и друга питања.

Правилником о ближим условима у погледу програма, кадра, простора, опреме и наставних средстава за стицање јавно признатог организатора активности образовања одраслих („Службени гласник РС” број 89/15) прописани су услови за спровођење активности образовања одраслих.

Законом о националном оквиру квалификација Републике Србије („Службени гласник Републике Србије” број 27/2018) успостављен је Национални оквир квалификација Републике Србије као систем за уређивање квалификација, његова сврха, циљеви и принципи, врсте и нивои квалификација, начини стицања квалификација, описи знања вештина и способности и ставова нивоа квалификација, тела и организације надлежне за примену и развој Националног нивоа квалификација, обезбеђивање нивоа квалитета у примени Националног нивоа квалификација и повезивање са Европским оквиром квалификација, а посебно су предвиђени и услови за стицање јавно признатог организатора активности образовања одраслих у области неформалног образовања одраслих.

Утврђивањем шеме државне помоћи у области центара за обуку, утицаће се на развој и имплементацију Годишњег плана образовања за 2019. годину, у складу са Законом о националном оквиру квалификација Републике Србије. Оснивање и унапређење центара за обуку допринеће унапређењу компетенција и квалификација у складу са потребама тржишта рада у индустријским областима за које се оснивају или унапређују центри за обуку.

Такође, обезбеђивање квалитета у примени Националног нивоа квалификација и повезивање са Европским нивоом квалификација је од значаја и у контексту процеса приступања ЕУ.

На основу резултата анкете спроведене од стране Центра за едукацију и дуално образовање Привредне коморе Републике Србије из децембра 2017. године, идентификоване су потребе одређених индустријских области за кадровима као и заинтересованост послодаваца за запошљавање лица која су обучена кроз обуке организоване од стране специјализованих организација кроз неформални систем образовања.

Такође, центри за обуку би се укључили у систем дуалног образовања кроз реализацију учења кроз рад у складу са стандардом квалификација или студијским програмом. Тако би ученици у индустријски слабије развијеним регионима Србије имали прилику да стекну стручна знања и вештине и тако се појаве на тржишту рада као техничко-технолошки обучени кадрови који су значајан аргумент у привлачењу страних улагања. Ово ће допринети равномернијем регионалном развоју као и спречавању миграција младих односно стварање услова да млади кроз могућност запослења и перспективу даљег каријерног развоја буду мотивисани да остану да живе у слабије развијеним регионима и тако убрзају њихов привредни развој.

Успостављање шеме државне помоћи са циљем подстицања улагања у центре за обуку одраслих у одређеним секторима прерађивачке индустрије допринеће повећању атрактивности Републике Србије као инвестиционе локације услед понуде квалификоване радне снаге и истовремено утицати на промоцију инвестиција у индустријским секторима са вишом додатом вредности и допринети већој конкурентности привреде Републике Србије.

Имајући у виду наведено, предложеним решењима у уредби обезбеђује се амбијент за наставак низа активности које Република Србија предузима у циљу омогућавања бржег привредног раста путем директних улагања у центре за обуку у индустријским областима чији је циљ усавршавање запослених ради стицања компетенција и квалификација у складу са потребама тржишта рада у индустријским областима одређеним предложеном уредбом.

III. Објашњење појединачних решења

Чланом 1. дефинише се предмет уређивања, а који се односи на уређивање критеријума, услова и начина привлачења директних улагања, вођења евиденције о одобреним подстицајима, као и друга питања од значаја за привлачење директних улагања у центре за обуку у индустријским областима одређеним овом уредбом.

Чланом 2. уређују се дефиниције појмова који се употребљавају у Уредби, а који су од значаја за њену примену.

Чланом 3. уређују су оправдани трошкови. Дефинисање оправданих трошкова и то: трошкова предавача, других текућих трошкова, као што су материјали и потрошна роба директно повезани са програмом обуке, трошкови амортизације алата, опреме и објеката у обиму у којем се искључиво користе за обуку и усавршавање, административни трошкови, режијски трошкови., су од значаја за утврђивање висине подстицајних средстава, с обзиром да се подстицајним средствима надокнађује део стварних трошкова.

Чланом 4. уређују се извори средстава за привлачење директних улагања у области центара за обуку, као и за које врсте обука се могу доделити средства.

Чланом 5. уређују се услови за учествовање у поступку доделе средстава.

Чланом 6. уређује се који улагачи и корисници средстава се изузимају од права на доделу средстава. Наиме, средства се не могу доделити привредним друштвима у тешкоћама, привредним друштвима која имају доспеле, а неизмирене обавезе према Републици Србији, привредним друштвима у којима Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе има учешће у власништву, привредним

друштвима која су у обавези повраћаја недозвољене државне помоћи, као и привредним друштвима којима је раније био раскинут уговор о додели средства подстицаја.

Чланом 7. дефинишу се критеријуми и услови које привредно друштво мора испунити како би се квалификовало за доделу средстава.

Чланом 8. уређују се критеријуми за стручну анализу бизнис плана за улагање у центар за обуку.

Чланом 9. уређује се висина средстава која се могу доделити за реализацију програма обуке.

Чланом 10. уређује се поступак подношења пријаве за доделу средстава.

Чланом 11. уређује се образац Пријаве за доделу средстава подстицаја и потребна документација коју је улагач дужан да достави.

Чланом 12. Утврђује се испуњеност формалних услова за доделу средстава, ситуације у којима се пријаве одбацују, односно одбијају, као и поступак по приговору на одлуку о одбацивању, односно одбијању пријаве.

Чланом 13. уређује се однос Агенције и Савета.

Чланом 14. уређује се уговор о додели подстицајних средстава, његови обавезни елементи, као и могућност раскида.

Чланом 15. уређује се начин и динамика исплате додељених средстава, исплата аванса као и исплата транши. Овим чланом су предвиђени и услови које корисник средстава треба да испуни пре подношења захтева за исплату аванса, односно транше.

Чланом 16. уређена су средства обезбеђења која је корисник средстава дужан да достави у поступку исплате средстава по поднетом захтеву за исплату аванса. Уређен је и начин обрачуна законске затезне камате, као и овлашћење Министарства привреде да у случају неиспуњења или делимичног испуњења уговорних обавеза може наплатити средства до висине износа неоправданог дела аванса и прописане законске затезне камате. Такође, у случају да корисник средстава до краја периода реализације инвестиционог пројекта не испуни уговорне обавезе које се односе на реализацију директног улагања и постојање статуса ЈПОА, утврђено је да Министарство има право да једнострано раскине уговор и захтева повраћај целокупног износа исплаћеног аванса и наплату законске затезне камате.

Чланом 17. уређена је контрола и праћење извршења уговорних обавеза које спроводи Министарство у периоду реализације инвестиционог пројекта и у периоду реализације програма обуке. Контрола висине улагања врши се у складу са Начином и поступком контроле висине улагања који је као Прилог саставни део Уредбе.

Члан 18. уређује се завршна одредба којом се дефинише ступање на снагу Уредбе.

IV. Анализа ефеката прописа

За реализацију Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања у развој тренинг центара за стручну обуку није потребно извршити анализу ефеката прописа.

Према подацима из анкете коју је сповела Национална служба за запошљавање, у 2018. години је процењена стопа креирања послова 5,1%, предвиђен раст запошљавања у индустрији је 5,6%, највеће учешће ефективног запошљавања постоји у погледу позиција руковоца машинама и постојећима и позиције монтера (7,5%), позиције техничара (10,1%), руковоца покретном механизацијом (7,2%). Послодавци су се у анкети изјаснили да ће у наредном периоду највећа потражња бити за кадровима који су техничари у машинству, заваривачи, бравари и руковоци грађевинским машинама, те да постоје потребе за стручном обуком заваривача, бравара, и руковоца грађевинским машинама (према изјашњењу 29,8% анкетираних послодаваца). Резултати наведене анкете такође показују да послодавци очекују проблеме при запошљавању у прерађивачкој индустрији (38,6%), пре свега због дефицитарности занимања и недостатка знања и вештина.

Доношење Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања у центаре за стручну обуку у индустрији има за циљ превазилажење констатованих недостатака, подстицањем развоја центара за обуку, у индустријским областима у којима постоје потребе за обучавањем кадрова.

V. Потребна финансијска средства

За примену предложене Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања у центаре за стручну обуку у индустрији утврђена су средства у Закону о буџету за 2019. годину – на разделу Министарства привреде, Програм 1510 Привлачење инвестиција, Програмска активност 0003-Улагања од посебног значаја, економска класификација 454, функција 410.